

Absolventka štúdia etnológie na KEM FiF UK, ktorá sa práve vracia po rodičovskej dovolenke spať na svoje pracovisko v Malokarpatskom múzeu v Pezinku,
Mirka Kišoňová

Neviete, čo to tá 'etnológia' vlastne je? Keď som nastúpila študovať na Katedru etnológie a kultúrnej antropológie, tiež som mala len hmlistú predstavu. Dnes viem, že štúdium mi poskytlo najlepšie študentské roky, stretnutie s úžasnými ľuďmi - či na katedre alebo pri výskumoch v teréne. Päť rokov štúdia mi dalo výborný štart do pracovnej oblasti i do súkromného života.

Mária Machajdiová. *Pracujem v nadácii SOCIA ako manažérka programu, ktorým chceme podporovať práva ľudí so zdravotným postihnutím, najmä tých, ktorí musia žiť v inštitúciách, lebo naša spoločnosť s nimi moc nepočíta. Etnológiu som študovala v kombinácii s históriou. Teda presnejšie začala som ju študovať preto, lebo história nebola ako samostatný odbor a na štúdium jazykov som sa necítila. Nikdy som to neoľutovala a nakoniec som diplomovú prácu písala práve z etnológie. Roky na katedre, ktorá si udržiavala rodinný charakter, a bližšia spolupráca s konkrétnymi pedagógmi ma naučili dôslednosti, overovaniu si dát, dôležitosť zdrojov, analytickému mysleniu, ale i štrukturovanému prejavu či presnému vyjadrovaniu. Kvantitatívne metódy výskumu a čiastočne aj kvalitatívne mi veľmi pomáhajú dodnes v mojej práci. To, čo som sa najdôležitejšie naučila, je citlivosť na skupiny ľudí, ktorí v niečom vybočujú z radu a porozumenie „ľudovému“ mainstreamu, ktorý „iných“ vylučuje.*

Norbort Maur, Nadácia Pontis

Vyštudoval som etnológiu a sociálnu antropológiu. Bolo mi zaťažko vždy, keď som musel odpovedať na otázku: „A čo budeš robiť?“, najmä však tým, ktorí vedeli, že môj prvý výskum sa týkal pohrebných obyčajov. Ak by som však vedel vtedy o koncepte spoločensky prospešného podnikania alebo o množstve neziskoviek, ktoré riešia sociálne problémy, spokojne by som im odpovedal, že budem podnikáť trebárs aj v pohrebníctve. V Prahe napríklad jedna antropologička zistila, že až polovica ľudí nemá žiadnu poslednú rozlúčku. Niektorí kvôli financiám, rozvoľneným medziľudským vzťahom, alebo kvôli nedostatku informácií o možnostiach, ale najmä kvôli nedostatočnej ponuke. Tak vznikol projekt „Ke korenium“, ktorý pomáha znovuvytvárať rituály poslednej rozlúčky a stmeluje pozostalých. Aj toto je etnológia.

Martina Nemethová, riaditeľka Kancelárie Konfederácie odborových zväzov SR a hovorkyňa KOZ SR

Čo spojilo na prahu dospelosti literárne a žurnalistické ambície, záujem o históriu, sociálne spoločenstvá, túžbu pochopiť a interpretovať vývoj spoločnosti s istou dávkou exhibicionizmu? Odpoveď znie: „etnológia“. Moje okolie privádzam dodnes do rozpakov z nevedomosti, keď príde reč na to, čo som vyštudovala. Priznám sa, užívam si to. Počas mojej pracovnej kariéry spojenej s mediálnym prostredím som bola s mnohostranne zameranými vedomosťami a skúsenosťami nadobudnutými počas štúdia vždy vo výhode. Či už ako novinárka venujúca sa aj postaveniu žien v spoločnosti, ich uplatneniu v politike a na trhu práce, alebo v súčasnosti ako tvár sprostredkujúca informácie o poslaní, postavení, význame a práci odborového hnutia ako najmasovejšej organizácie pracujúcich na Slovensku i vo svete a odborne sa venujúca agende, ktorú môžeme označiť aj ako antropológia odborových zväzov. Parafrazujem slová môjho kolegu o násobne vyššom organizovaní sa ľudí v odboroch ako v politických stranách: byť odborovo organizovaný je vyslovene viac sexi, než byť členom politických strán. Aj vyštudovať etnológiu je sexi.

Rozália Vlášková pre vás vyberá od roku 2011 tie najkrajšie ľudové rozprávky, životopisné hry a ďalšie poklady z rozhlasového archívu. Poznáte ju aj ako spoluautorku programov „Bola raz jedna povesť...“, „Čo sa stalo... s Robom Rothom“ a ako autorku programu „Zvedavec“. Počúť ju môžete aj ako redaktorka Rádia Junior.

Štúdium etnológie na bratislavskej katedre mi dalo príjemný rozhľad v spoločenských, kultúrnych a historických otázkach. Študovať etnológiu je vzrušujúce a zábavné a dnes aj veľmi potrebné. Šikovný absolvent etnológie využije svoje znalosti a zručnosti všade, kde je potrebné vedieť sa pýtať, vedieť analyzovať aj syntetizovať, rozumieť ľuďom a nachádzať riešenia. Dobrý etnológ je užitočný novinár, spisovateľ, terénny pracovník, muzeológ, expert na pomoc marginalizovaným komunitám alebo aj tlmočník kultúrnych vzorcov pre zahraničných investorov. Svoju malú etnológiu si dnes uplatňujem ako rozhlasová redaktorka a dramaturgička pri tvorbe vlastných relácií, ale aj pri zostavovaní programu Rádia Junior. No a okrem praktických výhod vám katedra etnológie určite poskytne aj priateľské (ak nie rodinné) prostredie.

V zmysle hesla „kresaný kameň všade pasuje“... predstavujeme **Máriu Strakovú**.

Etnológia bola moja voľba najmä cez vzťah k tradičnej ľudovej kultúre. Toto rozhodnutie sa mi stalo poslaním, súčasťou môjho každodenného života či už počas môjho pôsobenia v Lúčnici, SĽUK-u a dnes najmä cez vzťah k deťom, mládeži. Ako etnologička - slobodná umelkyňa –pedagogička - hudobná dramaturgička sa snažím svojimi skúsenosťami inšpirovať najmä deti, mládež a podnecovať k tvorbe, vyvolať v nich pozitívny záujem o tradičnú ľudovú kultúru - každý máme svoju krajinu detstva, na ktorú máme byť právom hrdí! Katedra etnológie je aktivizujúca. Je to krok k spoznaniu, uvedomeniu si vlastnej kultúrnej identity aj cez spoločenské, kultúrne, historické reálie.

Východiská aj výsledky, kultúrne dedičstvo aj súčasné vzťahy - aj tomu napomáha štúdium etnológie. Takto o tom hovorí naša absolventka, **Mirka Bobáková**

K etnológii ma najskôr viedla túžba poznať životy starých otcov a matiek - z akých častí sa skladá voz, prečo sa na fašiangy pochovávala basa. Nakoniec to bolo úplne inak. Štúdium etnológie je postavené na kladení si iných - výnimočných i náročných otázok. Ako sa staráme o krajinu a čím sú pre nás dôležité rozprávky; akú rôznu podobu má rodina a prečo si pomáhame. Dnes ako etnologička pôsobím v oblasti podpory ľudských práv žien a dievčat. Snažím sa vytvárať podmienky pre to, aby ženy a dievčatá mohli žiť šťastný život podľa svojich predstáv a využívať svoje schopnosti a zručnosti. Niekedy som aktivistka, niekedy diplomatka, niekedy hovorím jazykom vedkyne, inokedy musím rozumieť slovám úradníkov. Aj takúto výbavu - pochybovať a spochybňovať, vidieť a rozumieť - dáva etnológia.

Výskumníčka v ľudsko-právnych a ďalších citlivých sférach sociálnej reality, naša absolventka **Martina Sekulová**

Odjakživa ma zaujímal svet okolo mňa a mala som snahu porozumieť mu. To pretrvalo až do dospelosti. Tomuto princípu som ostala verná aj v profesijnej sfére. Od ukončenia štúdia pred trinástimi rokmi spolupracujem ako výskumníčka s rôznymi slovenskými i medzinárodnými organizáciami na výskumných projektoch, ktoré sa venujú ľudským právam, rodovým otázkam, migrácii a integrácii migrantov do spoločnosti. Štúdium etnológie a kultúrnej antropológie mi dalo výborný teoretický aj metodologický základ pre porozumenie i tým jemnejším nuansám sociálnej reality. A navyše mi tiež prinieslo výborných priateľov a priateľky, s ktorými sa sprevádzame v súkromnom aj pracovnom živote doteraz.

Martina Muráňová. *Čo mi dalo štúdium etnológie? Dalo mi naozaj mnoho. Pre človeka s túžbou študovať spoločenské vedy je etnológia veľkou studnicou poznania. Má široký záber tém a aj interdisciplinárny charakter. Študent si už neskôr sám vyberie, ktorým smerom sa vydá. Mňa pri výbere školy spočiatku motivoval záujem o historické už zaniknuté kultúry - Keltov, germánske kmene a podobne - neskôr to bol záujem práve o našu slovanskú kultúru. Počas štúdia som načrela aj do „gender studies“ a ďalších súčasnejších tém, ktoré ma tiež oslovili. Aj preto mi trvalo dlhšie, kým som zistila, ktorým smerom mám v budúcnosti ísť. Okrem množstva poznatkov na vedeckom poli mi štúdium etnológie dalo aj iný, osobnostný rozmer. Nazvala by som ho „mentálnym rastom“ alebo „otvorením mysle“ v zmysle citlivejšieho vnímania spoločenského diania a reagovania naň, vyššej tolerancie, empatie a otvorenosti voči „inakosti“ ľudí či kultúr. Pracujem v SNM-Historickom múzeu (toho času na materskej dovolenke). Prichádzam do kontaktu s históriou aj entológiou, z čoho sa veľmi teším. V práci sa venujem vzdelávaniu detských návštevníkov ako múzejná pedagogička. Okrem iného náš tím vytvára vzdelávacie programy a línie šité na mieru tej ktorej výstave a tak do výstav vnáša interaktivitu potrebnú pre lepšie pochopenie toho, ako ľudia kedysi žili. Návštevníkovi sprostredkujeme možnosť „dotknúť sa“ histórie.*

Petra Krnáčová. *V čase, keď som ako študentka gymnázia rozmýšľala nad tým, ako ďalej pokračovať v štúdiu, moja voľba bola jasná... Etnológia na bratislavskej katedre. Moji rodičia ma vždy podporovali v rozhodnutiach, ale pri tomto im kdesi v hlave akoby blikala kontrolka – a kde sa ako etnologička zamestnáš? Vtedy som si ani ja nebola úplne istá, ale vedela som, že by som sa svojej vtedajšej záľube, ľudovému tancu, hudbe, spevu, odevu chcel venovať ako svojej profesii. Podarilo sa. Vďaka pedagogickým osobnostiam, ktoré nás počas štúdia viedli a formovali, ako aj vďaka skvelým teoretickým základom a praktickým skúsenostiam získaným počas štúdia. Práve som na materskej dovolenke s dcérkou Hankou... Od ukončenia štúdia som pracovala na Národnom osvetovom centre. Venujem sa oblasti aplikovanej folkloristiky. Odborne a organizačne som pripravovala rôzne vzdelávacie aktivity pre deti a mládež v oblasti tradičnej ľudovej kultúry, podieľala som sa na dramaturgii, ako aj organizačnom zabezpečení folklórnych festivalov Východná, Koliesko, Pod vedením profesora Leščáka som sa spolu s kolegami a externými spolupracovníkmi podieľala na príprave Encyklopédie scénického folklorizmu na Slovensku. Som veľmi vďačná, že mám možnosť s viacerými svojimi pedagógmi spolupracovať aj naďalej a aj naďalej sa od nich učiť.*

Attila Agócs

Etnológiu som na bratislavskej katedre vyštudoval ako jeden z mála študentov maďarskej národnosti. V otvorenom ovzduší katedry som sa naučil pozeráť na veci multiperspektívne. Pochopil som, že tie isté udalosti/javy môžu mať pre rôznych aktérov úplne odlišné významy, pričom jedno nie je lepšie či nadradenejšie a opačne. Výber tohto odboru bol aj u mňa, ako u mnohých z nás, podmienený členstvom vo folklórnom súbore. Dá sa povedať, že ma tam zaviedol sentiment po stratenom raji ľudovej kultúry, až som bol konfrontovaný s tým, že etnológia je už dávno spoločenskou vedou. Prišiel som študovať folkloristiku, neskôr sa však môj záujem posúval k otázkam interetnických vzťahov (hlavne maďarsko-slovensko-rómske) a identity. Po návrate do rodného kraja som sa od tancovania dopracoval ako múzejník k zbieraniu a dokumentovaniu krojov, ľudového nábytku a iných prvkov materiálnej kultúry. Dnes využívam svoje znalosti z terénu i teórie ako primátor Filákova a poslanec Banskobystrického samosprávneho kraja. Raz riešim sociálne problémy marginalizovaných komunit, inokedy regionálny rozvoj alebo ochranu kultúrneho dedičstva. Rozhovory vedené pri riešení nielen týchto problémov denne rozoberám kvalitatívnou analýzou, snažím sa interpretovať predstavy partnerov... a možno raz bude čas aj na to, aby som splatil svoje publikačné záväzky voči katedre.

Lucia Segľová

Čo mi dalo štúdium etnológie? Pôvodne som chcela študovať hlavne históriu a etnológia sa tak „nejak“ pridala.: -)

Štúdium etnológie mi však nádherne otvorilo dvere a poprevracalo základné "historické pravdy". Dnes milujem historickú antropológiu, dejiny každodennosti, orálnu históriu a vôbec obohacovanie minulosti o množstvo veľkých i malých etnografických dát či výskumných techník. A čo mi štúdium dalo do života? Možnosti pracovať v inšpiratívnom prostredí neziskovej sféry, v akademickej obci i v Slovenskom národnom múzeu, ktoré v sebe okrem akademických znalostí obsahuje aj obyčajný ľudský prístup k návštevníkom i umenie ako urobiť výstavu.

Etnológ v teréne - vždy pripravený... náš dolnozemský absolvent **Marijan Pavlov**

Raz mi jedna profesorka na katedre povedala: „Marijan, veď vy na Dolnej zemi žijete etnológiu!“ a mala pravdu... Tak sa etnológii môžem venovať každodenne a byť stále na terénnom výskume - formou zúčastneného pozorovania. Niekomu je to samozrejmé a pozná to z rozprávania od starej mamy, kým iní, hlavne mladší, ani netušia o čo ide, ale sa im to páči a sú dokonca na to aj hrdí. Napríklad: Už iba málokto vie, že sestra mojej manželky je mi andíka. A ešte aj to, že juhás je pastier oviec, kanás je pastier sviň, a subaš je pastier koní. No takto sa to volá u nás vo Vojvodine, v Srbsku medzi Slovákami. To, ako je to u vás, môžete zistiť aj vy... V súčasnosti pracujem v Ústave pre kultúru vojvodinských Slovákov. Jeden etnológ má tu veľmi široké spektrum možností odborného uplatnenia, čiže uplatnili by sa tu aj viacerí. Organizovanie rôznych festivalov, spracovávanie archívnych audio, video a iných materiálov, tvorba kultúrnych programov, večierkov, organizovanie konferencií...je to iba časť z možnej činnosti. Otázkou je, či beriete túto výzvu a nakoľko ste kreatívni a šikovní!

Jana Majlingová

Už počas štúdia na gymnáziu som inklinovala k humanitným vedám. Záujem o našu ľudovú kultúru, ako aj o kultúru iných národov, však vo mne pretrvával už skôr. Preto bolo prirodzeným vyústením, keď som sa rozhodovala o mojom ďalšom smerovaní, že budem študovať práve etnológiu. Vybrala som si ju v kombinácii s religionistikou. Roky štúdia boli pre mňa jedny z najkrajších a najprínosnejších. Atmosféra na katedre bola jedinečná, priateľská, takmer rodinná. S láskou si spomínam nielen na početné terénne výskumy, ale aj exkurzie, pri ktorých sme sa veľmi veľa dozvedeli, naučili, spoznali množstvo ľudí a prešli takmer celé Slovensko. Aj keď momentálne ako etnologička nepracujem, som vďačná za rozhľad, vedomosti a skúsenosti, ktoré môžem využívať aj v mojom súčasnom povolání.